

doi: 10.30473/GAA.2024.71396.1737

Vol. 11, No. 1 (Series 21), 2025 (117-130)

RESEARCH PAPER

Designing a Manager's Reward Measurement Model with a Financial Reporting Transparency Approach (Study Case: Iran's National Oil Products Distribution Company)

Alireza Maleki¹, Fatemeh Ahmadi*², Forouzan Mohamadi Yarjani³, Maryam Nouraei⁴

1. Department of Accounting,
Kermanshah Branch, Islamic Azad
University, Kermanshah, Iran.
(Alirezamaleki58@yahoo.com).
2. Department of Accounting, Ilam
Branch, Islamic Azad University, Ilam,
Iran.
3. Department of Accounting,
Kermanshah Branch, Islamic Azad
University, Kermanshah, Iran.
(Mohamadi.forouzan@yahoo.com).
4. Department of Accounting,
Kermanshah Branch, Islamic Azad
University, Kermanshah, Iran.
(Nouraeimaryam7@gmail.com).

Corresponding Author:

Fatemeh Ahmadi

Email:fatemehahmady60@iau.ir

Received: 2024/04/02

Accepted: 2024/09/12

How to Cite:

Maleki, A; Ahmadi, F; Mohamadi
Yarjani, F; Nouraei, M; (2025).
Designing a Manager's Reward
Measurement Model with a Financial
Reporting Transparency Approach
(Study Case: Iran's National Oil
Products Distribution Company),
Governmental Accounting, 11 (21), 117-
130.

ABSTRACT

Subject and Purpose: The remuneration of managers and its measurement, especially in public companies, is one of the challenges of the economy of developing countries, and applying approaches such as financial reporting transparency can be useful in this regard. In this regard, this research was carried out to design a model for assessing managers' rewards with the approach of transparency of financial reporting in Iran's National Oil Products Distribution Company.

Research Method: The method of conducting this research is mixed (qualitative-quantitative). In the qualitative part of the research, the required data were collected using interviews with 20 academic and organizational experts. In the quantitative part, to design the model, first, using the self-interaction matrix, the relationship and effectiveness of the extracted indicators were collected with the help of experts. Quantitative data were also analyzed with MATLAB software.

Research Findings: After qualitative data analysis, 21 indicators were identified and extracted to measure managers' rewards with the approach of financial reporting transparency. Then, analyzing the results in the quantitative part of achieving a five-level model consisting of 21 indicators, the most effective indicator of which is training to clarify reporting and aligning financial reporting with international reporting standards.

Conclusion, Originality and its Contribution to the Knowledge: The model of the research showed that the model of evaluating managers' rewards with the approach of transparency of financial reporting in Iran National Oil Products Distribution Company has two indicators which are the most influential, 9 indicators which are the most influential indicators and 10 indicators act as a link in this model.

Keywords: Directors' Compensation, Financial Transparency, Financial Reporting.

JEL Classification: G32 .G24.

طراحی مدل سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی (مورد مطالعه: شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران)

علیرضا ملکی^۱، فاطمه احمدی^{۲*}، فروزان محمدی یاریجانی^۳، مریم نورایی^۴

چکیده

موضوع و هدف مقاله: پاداش مدیران و سنجش آن به ویژه در شرکت‌های دولتی یکی از چالش‌های اقتصاد کشورهای در حال توسعه است و به کارگیری رویکردهایی همانند شفافیت گزارشگری مالی در این رابطه می‌تواند مفید باشد. در این راستا، این پژوهش باهدف طراحی مدل سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران به انجام رسید.

روش پژوهش: روش انجام این پژوهش آمیخته(کیفی-کمی) است. در بخش کیفی پژوهش داده‌های مورد نیاز با استفاده از مصاحبه با ۲۰ خبره دانشگاهی و سازمانی گردآوری شد. در بخش کمی، جهت طراحی مدل ابتدا با استفاده از ماتریس خودتعاملي نحوه ارتباط و اثرباری شاخص‌های استخراج شده با کمک خبرگان گردآوری شد. داده‌های کمی نیز با نرم افزار متلب تحلیل شدند.

یافته‌های پژوهش: پس از تحلیل داده‌های کیفی ۲۱ شاخص برای سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی شناسایی و استخراج شدند. سپس، تحلیل نتایج در بخش کمی دستیابی به الگویی پنج سطحی مشکل از ۲۱ شاخص که آموزش شفافیت‌سازی گزارشگری و همسویی گزارشگری مالی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری تأثیرگذارترین شاخص آن است.

نتیجه‌گیری، اصالت و افزوده آن به دانش: الگوی پژوهش نشان داد که الگوی سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران دو شاخص که تأثیرگذارترین شاخص، ۹ شاخص که تأثیرپذیرترین شاخص و ۱۰ شاخص به عنوان رابط در این الگو عمل می‌کنند. واژه‌های کلیدی: پاداش مدیران، شفافیت مالی، گزارشگری مالی. طبقه‌بندی موضوعی: G32، ۲۴.

۱. گروه حسابداری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.
(Alirezamaleki58@yahoo.com)

۲. گروه حسابداری، واحد ایلام، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران.

۳. گروه حسابداری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.
(Mohamadi.forouzan@yahoo.com)

۴. گروه حسابداری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.
(Nouraeimaryam7@gmail.com)

نویسنده مسئول:
فاطمه احمدی
رایانامه:
fatemehahmady60@iau.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۶/۲۲

استناد به مقاله:

ملکی، علیرضا؛ احمدی، فاطمه؛ محمدی یاریجانی، فروزان و نورایی، مریم، (۱۴۰۳)، طراحی مدل سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی (مورد مطالعه: شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران)، حسابداری دولتی، ۱۱۸-۱۳۰ (۲۱)، ۱۱۸-۱۳۰ (۲۱).

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسنده‌گان آن است. ©. ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و عدم تغییر یا تعدیل مقاله مجاز است.
Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

و تعیین سقف مبلغ قابل پرداخت به مدیران شرکت‌های دولتی و عمومی در سال ۱۳۹۵ نمونه‌ای از واکنش قوای مقننه و مجریه به اعتراض افکار عمومی است. این وضعیت چگونگی تعیین پاداش حیات مدیره شرکت‌ها را به یک مسئله ملی تبدیل کرده است (جوادی و فتاحی، ۱۳۹۸^۱). تعیین پاداش حیات مدیره شرکت‌ها بر اساس یک عامل مالی مانند شفافیت گزارشگری مالی می‌تواند مانع از پرداخت پاداش زیاد به حیات مدیره شرکت‌های دارای عملکرد ضعیف شود. همچنین وجود چنین دلایل متقاعدکننده‌ای زمینه را برای پرداخت پاداش زیاد به حیات مدیره شرکت‌های دارای عملکرد مناسب فراهم می‌کند (سجادی و همکاران، ۱۴۰۰^۲). شفافیت، هسته مرکزی گزارشگری مالی مدرن است. همچنین یکی از مهم‌ترین عواملی که موجب جذبیت شرکت از دیدگاه سرمایه‌گذاران می‌شود، شفافیت است. گزارشگری مالی می‌تواند اعتماد جامعه سرمایه‌گذاران را افزایش دهد. در طرف مقابل، عدم شفافیت می‌تواند موجب بدینی و کثر اخلاقی شده و درنهایت به ارزش گذاری ضعیف شرکت و عدم اطمینان بین‌جامد (آگروال و همکاران، ۲۰۱۹^۳). جامعیت، وضوح، اتکاپذیری، به موقع بودن، و مربوط بودن گزارشگری مالی درباره گذشته، حال، و آینده وضعیت امور مالی عمومی برای پاسخگویی و مدیریت مالی اثربخش، حیاتی است. شفافیت گزارشگری مالی کمک می‌کند تا اطمینان به دست آید که مدیران شرکت‌های دولتی زمانی که تصمیم‌های اقتصادی می‌گیرند، تصویر دقیقی از امور مالی خود از جمله مخارج و منافع تغییرات سیاست و ریسک‌های نهان در امور مالی عمومی دارند. افزون بر این شفافیت گزارشگری مالی در شرکت‌های دولتی اطلاعات موردنیاز قانون گذاران، بازارها، و شهرهوندان برای پاسخگو ساختن دولتها را نیز فراهم می‌آورد (بیدلی و همکاران، ۲۰۲۱^۴). سیستم کنونی سنجش پاداش مدیران در شرکت‌های دولتی هزینه‌های پنهانی بسیاری همچون ناکارآبی سنجش عملکرد و هزینه‌ها، قابلیت انطباق‌پذیری پایین عملکرد و پاداش و مشارکت پایین کارکنان بر این شرکت‌ها تحمیل کرده است. از سوی دیگر، تعیین پاداش مدیران شرکت‌ها به ویژه در بخش دولتی، بر مبنای شفافیت گزارشگری مالی تا حدودی زیادی می‌تواند مسائل و مشکلات مرتبط را کاهش دهد. این نکته دارای اهمیت است که چگونگی پاداش دادن به مدیران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، در بحران‌هایی نظیر تحریم‌ها، کسری بودجه دولت و ... باعث تعجب و ابهام برای کارکنان شرکت‌های دولتی و همچنین

مقدمه

پرداخت پاداش به مدیران از نظر تئوری‌های مدیریت دارای اهمیت ویژه‌ای است. مدیران هر بخش با توجه به نوع فعالیت و نوع مسئولیت خود همیشه به دنبال دریافت پاداش‌های متناسب با مسئولیت خود هستند. اهمیت انگیزه‌های مدیریت از آن بخش قابل‌پیگیری است که مدیران در راستای اعمال سیاست‌های بهینه و همچنین فعالیت‌هایی که منجر به بالاترین سطح سودآوری می‌شود، همیشه خواستار ایجاد یک نوع انگیزش برای انجام این نوع فعالیت‌ها هستند (تاسو و همکاران، ۲۰۲۲^۵). چگونگی سنجش پاداش مدیران شرکت‌ها از مسائل مهمی است که اعضای هیات مدیره و سهامداران شرکت‌ها با آن روبرو هستند. قانون تجارت سقف پاداش برای مدیران و حیات مدیره شرکت‌ها را مشخص کرده است ولی چگونگی سنجش و ارزیابی آن در چارچوب سقف مشخص شده را بیان نکرده است (احمدپور و همکاران، ۱۳۹۹^۶). سنجش پاداش مدیران مشکلات و مسائل بسیاری را در سازمان‌ها ایجاد کرده است. عدم شفافیت و عدالت در ارزیابی عملکرد مدیران خود یکی از مشکلات جدی است که اکثریت سازمان‌ها در سنجش پاداش مدیران با آن روبرو هستند. افزون براین، ضعف در سنجش پاداش مدیران باعث بروز انحرافات و تبعیض در تعیین معیارهای ارزیابی مدیران می‌شود که خود منجر به ایجاد فاصله بین عملکرد و پاداش مدیران در سازمان‌ها می‌شود (آسماء و بلین، ۲۰۲۰^۷). متکی نبودن سیستم سنجش پاداش مدیران به شفافیت‌های مالی تضاد بین منافع افراد و سازمان در سیستم پاداش مدیریت را افزایش می‌دهد. در این راستا سازمان‌ها با چالش‌هایی مانند عدم توجه به عوامل خارجی و غیرقابل کنترل در ارزیابی مدیران دچار می‌شوند. البته، سنجش نامناسب پاداش مدیران انگیزه‌های مستمر و متنوع برای تحقق اهداف سازمانی در سیستم پاداش مدیریت را کاهش می‌دهد (یان و ون، ۲۰۲۲^۸). مسئله سنجش پاداش مدیران آنقدر نمود پیداکرده است که در چند سال اخیر مبالغه پاداش حیات مدیره برخی شرکت‌ها در رسانه‌های عمومی و شبکه‌های اجتماعی افشا شده و موجب اعتراض افکار عمومی شده است. به گونه‌ای که پس از نارضایتی افکار عمومی از پاداش مدیران در کشور کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس سال گذشته به طور مستقیم به موضوع پاداش مدیران ورود کرده است. قوای مجریه و مقننه نیز در واکنش به این اعتراض‌ها، قوانین و مقررات موجود را اصلاح یا قوانین و مقررات جدیدی را وضع کرده‌اند. اصلاح ماده ۲۴۱ قانون تجارت

4. Aggarwal
5. Biddle

1.Tsao
2. Osma & Belen
3. Yuan & Wen

صورت از پاداش به عنوان مزایایی فوق العاده به خاطر کار فوق العاده صحبت می‌شود. پاداش از چنان اهمیتی در مباحث مربوط به مدیریت برخوردار است که از آن به عنوان یکی از منابع قدرت مدیر تحت عنوان قدرت پاداش نامبرده می‌شود(چن و همکاران، ۲۰۱۹،^۲).

همیشه سنجش درست در سازمان‌ها در همه زمینه‌ها مبتنی بر شفافیت بوده است. شفافیت در سازمان به معنای ارائه اطلاعات و دسترسی آسان به اطلاعات مربوط به فعالیت‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و عملکرد سازمان در زمینه‌های مختلف است. این امر شامل انتشار اطلاعات در مورد سیاست‌ها، گزارش‌های مالی، استراتژی‌ها، عملکردها، مالیات، مسئولیت‌ها و ارتباطات داخلی و خارجی سازمان می‌شود. شفافیت به ویژه در سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی به منظور افزایش اعتماد عمومی، افزایش شفافیت و مسئولیت‌پذیری، افزایش بهره‌وری و بهبود عملکرد سازمان ترویج می‌شود(بلوم فیلد و همکاران، ۲۰۲۱،^۳). گزارشگری مالی به مجموعه اطلاعات و اظهارنظرهایی که شرکت‌ها، سازمان‌ها یا افراد در مورد وضعیت مالی و عملکرد مالی خود ارائه می‌دهند، گفته می‌شود. این گزارش‌ها برای برقراری شفافیت و انتشار اطلاعات مربوط به وضعیت مالی، فعالیت‌ها و عملکرد مالی شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاران، بانک‌ها، مدیران، حکومت و افرادی که به هر دلیلی به شرکت مرتبط هستند، ارائه می‌شود. این گزارش‌ها شامل سود و زیان، ترازنامه، گردش و جریان وجود نقد، سرمایه‌گذاری‌ها و دیگر اطلاعات مالی موردنیاز است(بیکر و همکاران، ۲۰۱۸،^۴). شفافیت گزارشگری مالی به وضوح و صراحت در ارائه اطلاعات مالی و مالیاتی توسط یک شرکت یا سازمان اشاره دارد. شفافیت گزارشگری مالی شامل ارائه اطلاعات دقیق و کامل در مورد دارایی‌ها، بدھی‌ها، درآمدها و هزینه‌های شرکت‌ها و سازمان‌ها می‌شود. شفافیت گزارشگری مالی به معنای ارائه اطلاعات به‌گونه‌ای است که مخاطبان، از جمله سهامداران و کارکنان و ذینفعان، بتوانند به راحتی و با دقت به اطلاعات دسترسی پیدا کنند و تصمیم‌گیری مناسبی داشته باشند. این امر از اهمیت بسیاری برخوردار است زیرا شفافیت گزارشگری مالی می‌تواند به افزایش اعتماد افراد متأثر از عملکرد مالی شرکت کمک شایانی کند(صمدی لرگانی و آزاد، ۱۴۰۱). بر این اساس، سنجش پاداش مدیران بر اساس شفافیت گزارشگری مالی به معنای ارزیابی عملکرد مدیران بر اساس وضوح و صداقت در گزارش دادن اطلاعات مالی است.

افکار عمومی شده است. اما، شفافیت فرایندها در مورد چگونگی سازمان‌دهی مبلغ این پاداش‌ها در هاله‌ای از ابهام است. این استدلال نیز وجود دارد که پاداش مدیران هزینه‌های این شرکت ملی را افزایش می‌دهد. بنابراین پژوهش حاضر می‌تواند گامی مثبت در جهت شفافیت پاداش مدیران این شرکت باشد و با کاهش ابهام در این رابطه رضایتمندی کارکنان و مردم را در جامعه افزایش دهد. به همین خاطر، این پژوهش باهدف طراحی مدل سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران به انجام رسیده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

پاداش مدیران در سازمان شامل افزایش حقوق و دستمزد، افزایش تعداد روزهای مرخصی، افتخارات و نشانه‌های افتخاری، بلوغ و پیشرفت در سمت وظیفه، مسئولیت‌های جدید و مهم‌تر، ترفیع و افزایش پست، امکانات و تسهیلات بیشتر، پورسانتها و، ارتقا به سمت‌ها و موقعیت‌های شغلی بهتر و بالاتر، ارزشیابی مثبت و تقدیر و تشکر عمومی از کارکرد و عملکرد موفق مدیر در سازمان می‌شود(گوردن و هنری، ۲۰۲۳،^۱). پاداش به جبران خدمتی که فرد در سازمان متholm می‌شود، در ازای وقت و نیرویی که او در سازمان و به خاطر نیل به اهداف سازمان صرف می‌کند و به تلافی خلاقیت و ابتکارات وی برای یافتن و به کارگیری رویه‌ها و روش‌های کاری جدیدتر و بهتر گفته می‌شود(جالپلچیان، ۱۳۹۸). در حقیقت، سازمان برای جبران عملکرد بالای مدیر و وقت و نیرویی که او به خاطر نیل به اهداف سازمان صرف می‌کند به مدیر پاداش می‌دهد. وقتی که انجام وظایف در سطحی بالاتر از استانداردهای عادی کاری است از پاداش به عنوان مزایای فوق العاده استفاده می‌شود. سیستم پاداش در سازمان، هم رفتار و هم عملکرد بر جسته مدیر را مدنظر قرار می‌دهد. نکته مهم اینکه سنجش پاداش باید کارا و اثربخش باشد(اخگر و کرمی، ۱۴۰۰). پاداش، جایزه‌ای دلخواه است که درازای یک کار مشخص، یک تلاش اضافه‌تر، انجام موقفيت‌آمیز یک کار یا پس از یک رویداد خاص پرداخت می‌شود و هیچ تضمینی برای پرداخت دوباره آن برای کارهای مشابه وجود ندارد. پاداشی که فرد از سازمان دریافت می‌کند یا به خاطر انجام وظایف محوله در حد عادی و متعارف است که در این صورت حقوق و دستمزد نامیده می‌شود یا به خاطر انجام وظایف در سطحی بالاتر از استانداردهای کاری است که در این

را برای انگیزه‌مند شدن مدیر در برگیرد. یک قرارداد بهینه، انگیزه زمان حال مدیر را به انگیزه زمان آینده متصل می‌کند، اما نه به گونه‌ای که مدیر تعهد دهد برای مدت باقی‌مانده زمان قرارداد در شرکت باقی بماند. جنسن و مکلینگ (۲۰۲۱) تضاد بین سهامداران و مدیران را تجزیه و تحلیل کرد، داده‌های این پژوهش با استفاده از روش مصاحبه با ۲۳ مدیر گردآوری شد و تحلیل داده‌ها نشان داد که برای کاهش هزینه نمایندگی، باید پاداش مدیران بالرزش ایجادشده برای سهامداران مرتبط باشد. پاداش بر مبنای ارزش ایجادشده، روشی سالم برای رسیدن به این هدف است. فاما(۲۰۲۰) رابطه بین پاداش مدیران را با عملکرد مالی را در ایتالیا مورد بررسی قرار داد. داده‌های گردآوری شده کیفی و کمی و کمی با روش تحلیل محتوا و تحلیل آماری مورد تحلیل قرار گرفت و نتایج نشان داد که مدیران بخشنی از بازار نیروی کار هستند و بر اساس عملکرد مالی و سازمانی که در آن کار می‌کنند، پاداش می‌گیرند و عملکرد مالی آنان توسط بازار نیروی کار نظم می‌گیرد. بنابرین، در صورت عدم تناسب پاداش با عملکرد مالی، مدیری که کمتر از عملکرد مالی خود دریافت کند، شرکت را ترک می‌کند. در نتیجه اعمال طرح‌های پاداش، مدیران در جهت منافع سهامداران کار می‌کنند، زیرا در غیر این صورت ارزش شرکت و ارزش مدیر در بازار کار کاهش می‌یابد. تزییح و همکاران (۲۰۱۹) تأثیر مالیات، راههای ایجاد انگیزه، مکانیزم پاداش مدیران و اندازه شرکت بر قیمت‌های انتقالی را بررسی کردند. ایشان تعداد ۱۵۳ شرکت در بورس اندونزی برای دوره زمانی ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸ مورد مطالعه قرار دادند. نتایج تحلیل داده‌های که با کمک پرسشنامه گردآوری شده بود و با آمار استنباطی مورد تحلیل قرار گرفت نشان داد که مالیات‌ها، مکانیزم پاداش مدیران و اندازه شرکت تأثیر مشتی بر قیمت‌های انتقالی دارند و راههای ایجاد انگیزه نمی‌تواند بر قیمت‌های انتقالی تأثیر گذارد باشد. چن و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی تحت عنوان سیاست‌های کوتاه مدت پاداش مدیران و سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه به بررسی روابط بین متغیرهای فوق پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره انجام شده بود، نشان داد که اعمال سیاست‌های پاداش مدیران در کوتاه مدت باعث افزایش عملکرد مثبت سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه شرکت‌ها خواهد شد. همچنین نتایج پژوهش آن‌ها در ارتباط با سیاست‌های محافظه کارانه مدیران بیانگر آن بود که هرچقدر سیاست‌های محافظه کارانه مدیران افزایش پیدا کند، به همان نسبت ریسک شرکت در ارتباط با انجام سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه شرکت‌ها کاهش پیدا خواهد کرد. آگور و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی تحت عنوان

این سنجش شامل بررسی اطلاعات مالی است که توسط مدیران ارائه می‌شود و استوار بر کیفیت اطلاعات و درستی آنها، تفسیر و توجیهاتی که مدیران برای اطلاعات ارائه می‌کنند و همچنین افشاء اطلاعات مهم و مؤثر برای سهامداران و صاحبان سهام است. سنجش پاداش مدیران بر این اساس معمولاً به عنوان یک ابزار مهم برای ارزیابی عملکرد و پاداش مدیران در یک سازمان استفاده می‌شود و می‌تواند بهمود شفافیت و دقت گزارشگری مالی را در حد چشمگیری تشویق کند(عرب مازار و همکاران، ۱۳۹۸). از مبانی نظری تدوین شده اینگونه می‌توان استنباط کرد که اگر پاداش مدیران سنجیده شود منجر به افزایش شفافیت گزارشگری مالی می‌شود. واقعیت این است که برای کنترل نمایندگی مدیران در شرکت‌ها و اطمینان از شفافیت گزارشگری مالی و پاسخ‌گویی آنان در شرکت‌های دولتی و سهامی بزرگ و حمایت از حقوق سهامداران باید راهکارهایی اندیشیده شود. یکی از این راهکارها، سنجش پرداخت پاداش به مدیران بر اساس شفافیت گزارشگری مالی است. پژوهش‌های بسیاری در زمینه شفافیت گزارشگری مالی انجام شده که نشان می‌دهد عوامل متعددی بر تحت تأثیر شفافیت گزارشگری مالی هستند. از جمله این عوامل می‌توان به پرداخت حقوق و دستمزد و پاداش‌ها اشاره کرد. در رابطه با سنجش پاداش مدیران در خارج و هم در داخل کشور پژوهش‌های بسیاری به انجام رسیده که در ادامه به برخی از مهم‌ترین آنها اشاره می‌شود. والادو و همکاران (۲۰۲۴) رابطه بین شفافیت مالی، پاداش مدیران و سودآوری شرکت‌ها را مورد مطالعه قرار دادند. این پژوهش افزون بر تمرکز بر توصیف ویژگی‌ها بر کمیت مقالات بررسی شده و ارزیابی تأثیر آنها بر تقویت ادبیات علمی شفافیت مالی و پاداش مدیران تمرکز دارد. به منظور پیشرفت بیشتر تحقیقات در زمینه شفافیت مالی و اثرات آن بر روی شیوه‌های ارائه پاداش، درک آنچه در پژوهش‌های پیشین انجام شده، ضروری است. داده‌های مورد نیاز از ۱۳ شرکت تولید قطعات خودرو در اسپانیا و ۸۹ مدیر مالی و کارشناس حسابداری با پرسشنامه گردآوری شد. تحلیل داده‌ها در این پژوهش با کمک آزمون‌های آماری، نشان داد که شفافیت مالی و پاداش مدیران با سودآوری شرکت‌ها رابطه معناداری دارد. لامبرت (۲۰۲۲) به بررسی تئوری نمایندگی در قالب قراردادهای بلندمدت پرداخت. او در این پژوهش به این نتیجه رسید که اگر قرارداد پاداش برای مدت بیش از یک سال بسته شود، هم سهامداران و هم مدیران در شرایط بهتری قرار خواهند داشت. پاداش مدیر در پایان یک دوره باید متناسب با عملکرد او در طی دوره و عملکرد او در دوره‌های قبل باشد. درنتیجه، قرارداد بهینه پاداش باید هم دوره جاری و هم سال آینده

آزمون‌های آماری در سطح خطای پنج درصد می‌توان گفت بین تجربه خارجی مدیریت و پاداش مدیریت رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین اثر متقابل تجربه خارجی مدیریت و اندازه شرکت با پاداش مدیریت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران معنادار نیست. مرادی و همکاران (۱۴۰۰) تأثیر مالیات، مکانیزم پاداش مدیر عامل و ویژگی‌های شرکت بر معامله با اشخاص وابسته در شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادر تهران را مورد ارزیابی قرار دادند. در این پژوهش داده‌های مورد نیاز با استفاده از متن صورت‌های مالی، یادداشت‌های همراه آنها، تصمیمات مجمع عمومی موجود در سالیانه، گزارش فعالیت هیئت مدیره و نیز اطلاعات موجود در سایت رسمی بورس اوراق بهادر تهران جمع‌آوری شده و سپس به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از داده‌های تابلویی استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که متغیرهای پاداش مدیر عامل و ارزش بازار به دفتری حقوق صاحبان سهام بر معامله با اشخاص وابسته تأثیر مثبت دارد و متغیرهای بازده دارایی‌ها و مالیات پرداختی هیچ گونه ارتباطی با معامله با اشخاص وابسته نیست و در نهایت متغیر اهرم مالی ارتباط منفی با معامله با اشخاص وابسته دارد. کرمی و جباری (۱۳۹۷) در پژوهش خود مدلی برای تعیین پاداش حیات مدیره شرکت‌های ایرانی تدوین کردند. این پژوهش از نوع کیفی بوده و داده‌های آن با روش مصاحبه جمع‌آوری و با روش تحلیل تم، تحلیل شده است. نتایج پژوهش در قالب یک مدل مفهومی شامل عوامل موثر بر پاداش حیات مدیره، روابط بین عوامل یاد شده، دامنه کاربردی پیش فرض‌ها، محدودیت‌ها و عوامل محیطی ارایه شده است. نتایج پژوهش نشان داد که برای تعیین پاداش حیات مدیره، باید میزان و شرایط دستیابی به اهداف سالانه شرکت و عوامل تعديل کننده مد نظر قرار گیرد. میزان دستیابی به اهداف سالانه شرکت تحت تأثیر اهداف سالانه شرکت پس از تعديل بابت تغییرات پیش‌بینی نشده در شرایط اقتصاد کلان، صنعت و شرکت؛ میزان اهمیت هر یک از اهداف و عملکرد سالانه شرکت پس از تعديل بابت اثر تصمیم‌های سهامدار عمدۀ و گزارشگری متنقلانه و اقدامات غیرقانونی قرار می‌گیرد. شرایط دستیابی به اهداف سالانه شرکت شامل اندازه شرکت، شدت رقابت در صنعت، سختی کار در صنعت، وضعیت نقدینگی شرکت، تغییرات ریسک شرکت و احتمال محرومیت حیات مدیره از حقوق اجتماعی است. عوامل تعديل کننده شامل محدودیت‌های قانونی، پاداش شرکت‌های مشابه و حقوق و مزایای پرداختی به اعضای حیات مدیره است. شرفائی و همکاران (۱۳۹۵) تأثیر پرداخت پاداش به مدیران و پرداخت بیمه مسئولیت مدیران بر سرمایه‌گذاری در تحقیق و

نسبت‌های بدھی، پاداش‌های مستقیم حیات مدیره و انگیزش به بررسی روابط بین متغیرهای بالا پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که هرچقدر نسبت بدھی‌ها در یک شرکت افزایش پیدا کند به همان نسبت انگیزش‌های مدیران در ارتباط با اعمال سیاست‌های مربوط به سرمایه‌گذاری در مخارج تحقیق و توسعه شرکت‌ها کاهش پیدا می‌کند. همچنین نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که اعضای مستقل حیات مدیره زمانی توانایی اعمال سیاست‌های بهنگام و بهینه در شرکت را خواهند داشت که نسبت بدھی پایین بوده و همچنین انگیزه‌های اعضای حیات مدیره غیرمستقل نیز در ارتباط با دریافت‌های مربوط به پاداش کاهش پیدا نکرده باشد.

در ایران هم پژوهش‌های گوناگونی در این زمینه به انجام رسیده است که در ادامه به آنها اشاره می‌شود. رجبی فرجادو همکاران (۱۴۰۳) تأثیر پاداش مدیران بر شادکامی در محیط کار با توجه به نقش میانجی شفافیت مالی در کارکنان مرکز آموزش جهاد کشاورزی استان تهران را مورد بررسی قرار دادند. این پژوهش از نظر هدف؛ کاربردی و از نظر روش اجرا یک پژوهش توصیفی- پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارکنان شاغل در مرکز آموزش جهاد کشاورزی استان تهران بود. حجم نمونه ۲۹۰ نفر با کمک نمونه گیری مورگان تعیین شد. تحلیل داده‌ها با نرم افزار پی ال اس نشان داد که مدیریت سازمان می‌تواند با به کارگیری صحیح و هدفمند مکانیسم‌های پاداش‌های مالی و غیر مالی، شادکامی در محیط کار را بهبود بخشد و شفافیت مالی را افزایش دهد. محمدپور و همکاران (۱۴۰۲) الگوی پاداش مناسب کارکنان در سازمانها را ارائه کردند. در این پژوهش به منظور تحلیل داده‌ها از روش کیفی استفاده شده و بدین منظور به شناسایی مولفه‌های پاداش مناسب کارکنان در سازمانها پرداخته شد که از مقاله‌های داخل کشور به صورت کاملاً هدفمند انتخاب و به روش گلوله بر فی انجام شد. در نهایت پس از بررسی های لازم پنج گویه پاداش مناسب کارکنان در سازمانها شناسایی شد که عبارتند از؛ تلاش برای کسب اضافه حقوق، تلاش برای کسب ارتقاء، تلاش برای مشارکت در وظایف مطلوب، تلاش برای توسعه مسیر شغلی، قدردانی لفظی. موبیداحمدی‌یزدی و همکاران (۱۴۰۱)، رابطه تجربه خارجی و پاداش مدیریت با نقش تعديل کننده اندازه شرکت را مورد مطالعه قرار دادند. برای آزمون فرضیه، نمونه‌ای شامل ۱۱۱ شرکت از بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران طی یک دوره شش ساله بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ انتخاب شد. که با استفاده از نرم‌افزار R مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش پژوهش رگرسیون چند متغیره با استفاده از داده‌های تابلویی بوده و بر اساس نتایج پژوهش و

متون مصاحبه‌ها جمع‌آوری شده‌اند. به طور معمول برای شناخت مقوله‌های زیربنایی مصاحبه‌های تخصصی از تحلیل محتوای استفاده می‌شود. در بخش کمی برای تدوین الگوی پژوهش روش مدلسازی ساختاری تفسیری (ISM) به کار گرفته شده که داده‌های مورد نیاز برای تکمیل ماتریس خودتعاملي برگرفته از نظرات خبرگانی است که با روش مدلسازی ساختاری تفسیری و ماتریس خودتعاملي آشنایی دارند. مدلسازی ساختار تفسیری قادر است ارتباط بین شاخص که به صورت تکی یا گروهی به یکدیگر وابسته‌اند، را تعیین کند (نادعلی، ۱۳۹۴). جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی شامل مجموعه‌ای از خبرگان دانشگاهی (استادان رشته حسابداری و مدیریت مالی با رتبه علمی دانشیار و بالاتر) و سازمانی (مدیران و کارشناسان ارشد شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر و بیش از ۱۰ سال سابقه مدیریت) در حوزه پاداش مدیران و گزارشگری مالی هستند که از آن جمله می‌توان به استادان گروه حسابداری و مدیریت مالی دانشگاه تهران و دانشگاه علامه طباطبائی و شهید بهشتی تهران اشاره کرد. در بخش کیفی، ملاک اندازه نمونه، کفايت تئوريک است به این معنake در مصاحبه با جامعه آماری خبرگان، شاخص یا متغير جديدي شناسابي نشود. بنابراین ملاک کفايت نمونه، اشاع نظری است. با استفاده از روش نمونه‌گيری انتخابي هدفمند در ابتدائي امر تعداد ۱۲ نفر به بعنوان نمونه خبرگان نخست پژوهش مشخص و سپس داده‌های لازم جمع‌آوری شد. در طول مصاحبه افراد جديدي شناسابي شدند که درمجموع با ۲۰ نفر مصاحبه صورت پذيرفت و اشاع نظری حاصل شد. وضعیت نمونه خبرگان پژوهش نشان می‌دهد که درصد از نمونه خبرگان پژوهش دارای سابقه علمی و پژوهشی در دانشگاهها (دارای چندین مقاله علمی و پژوهشی داخلی و خارجی، مجری و یا همکار در طرح های پژوهشی مرتبط) و ۲۱ درصد آن‌ها نیز دارای سابقه مدیریتی و اجرایی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران که سابقه عضویت در کارگروهها و کمیسون‌های تخصصی مالی با مجلس شورای اسلامی یا سایر وزارت‌ها را هستند. افزون بر دو دسته بالا ۲۲ درصد از نمونه خبرگانی نیز دارای سابقه مشاور مالی و حسابداری در تهیه و تدوین گزارش‌های مالی تایید شده هستند که دارای تحصیلات عالیه دانشگاهی می‌باشند. میانگین سابقه کار خبرگان دانشگاهی و مدیران اجرایی سازمان‌ها بین ۱۴ و ۱۷ سال و سابقه کار خبرگان مشاور نیز ۱۳ سال فعالیت می‌باشند، که نشان‌دهنده تجربه خوب و به دنبال آن آشنایی کامل به ابعاد موضوع پژوهش هستند. بهمنظور افزایش روابطی و پایابی در بخش کیفی، با ارائه بازخورد به مصاحبه‌شوندگان برای بالا بردن

توسعه شرکتها را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش به منظور تخمین مدل رگرسیون چند متغیره جهت آزمون فرضیه‌ها، مدل یادشده با استفاده از داده‌های ترکیبی شرکت‌های پذيرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و برای تجزيه و تحليل آماري نيز از نرم‌افزارهای آماري Eviews و SPSS استفاده شده است. در اين پژوهش بين سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ برای آزمون فرضیه‌های پژوهش بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ برای تعیین نرمال بودن داده‌ها، روش رگرسیون برای بيان ارتباط متغیرها، آماره آزمون t برای آزمون معنادار بودن ضرایب معادله رگرسیون و در نهايیت از آماره آزمون فيشر برای تعیین معنادار بودن معادله استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داده که پرداخت پاداش به مدیران و پرداخت هزینه‌های مریوط به بيمه مسئولیت مدیران بر نسبت سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه شرکت‌های پذيرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری ندارند. سجادی و زارع زاده مهریزی (۱۳۹۳) رابطه بين طرح‌های پاداش مدیران و معیارهای اقتصادي ارزیابی عملکرد در شرکت‌های پذيرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش، تأثیر دو متغير پاداش پرداختی به مدیران و درصد مالکیت سهام آنان بر عملکرد شرکتها بررسی شده است. نمونه آماری پژوهش شامل ۸۳ شرکت پذيرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ است که سهام آنها به طور فعال در بورس معامله شده است. بررسی‌ها با استفاده از داده‌های ترکیبی بيانگر رابطه معنی‌دار بين پاداش پرداختی به مدیران با معیارهای اقتصادي (ارزش افزوده اقتصادي، ارزش افزوده بازار و ارزش افزوده اقتصادي تعديل شده) ارزیابی عملکرد است. همچنین، يافته‌ها بيانگر رابطه معنی‌دار بين درصد مالکیت سهام مدیران با ارزش افزوده بازار و عدم رابطه معنی‌دار با دیگر معیارهای اقتصادي ارزیابی عملکرد مورد بررسی بوده است.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش به دنبال طراحی مدلی برای سنجش پاداش مدیران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران با استفاده از یک روش پژوهش آمیخته (کیفی- کمی) است. این پژوهش از جنبه هدف کاربردی محسوب می‌شود. چراکه بيشترین کاربرد آن برای مدیران و سياست‌گذاران شرکت یادشده است. در بخش کيفي بهمنظور درک، شناخت و استخراج متغیرها از مصاحبه نيمه ساختاريافته و تحليل محتوا (تم) تا رسيدن به متغير استفاده شده است. برای انجام تجزيه و تحليل محتوا، داده‌ها به طور منظم از مجموعه

ردیف	کدگذاری اولیه
۹	توجه به ترکیب عملکردی کنترل‌های داخلی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی به وسیله مدیران این شرکت
۱۰	ارزیابی خط مشی های تعیین شده برای کنترل‌های داخلی با پیگیری مدیران

منبع: یافته‌های پژوهش

در گام دوم، در ادامه کدهای فرعی از کدهای اولیه استخراج شدند که نمونه‌ای از آنها مطابق با جدول دو نشان داده شده است.

جدول ۲. مفاهیم و کدهای فرعی به دست آمده از داده‌های کیفی با مصاحبه

تم فرعی	کدهای اولیه
ایجادسوابق عملکرد کنترل‌های داخلی	نحوه پاسخگویی به کشف خططاها در گذشته و ثبت آنها در شرکت
	تئیه گزارش‌های دوره ای از نحوه برخورد با اشتباها و تخلفات در دوره های قبلی
	بررسی و ثبت فعالیت‌های کنترل‌های داخلی در دوره های گذشته
تدوین خط مشی و رویه‌های مناسب برای کنترل‌های داخلی	استفاده مدیران از رویکرد مشارکتی، در تدوین خط مشی و رویه‌های کنترل‌های داخلی
	تعیین اهداف کوتاه مدت برای کنترل‌های داخلی در شرکت
	مشروعيت بخشیدن به خط مشی کنترل‌های داخلی توسط مدیران
رویکرد سیستماتیک مدیران به کنترل‌های داخلی	ارزیابی خط مشی های تعیین شده برای کنترل‌های داخلی با پیگیری مدیران
	توجه جدی مدیران به تفکر سیستمی به کنترل‌های داخلی به کارگیری تحلیل ساختاری در طراحی و انجام کنترل‌های داخلی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی
	توجه به ترکیب عملکردی کنترل‌های داخلی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی به وسیله مدیران این شرکت

منبع: یافته‌های پژوهش

سپس در گام آخر کدهای اصلی از کدهای فرعی استخراج می‌شوند که برخی موارد این فرایند در جدول سه در زیر نشان داده شده است. در این مرحله در واقع تم‌های اصلی یا همان متغیرهای مدل پژوهش استخراج شده اند.

جدول ۳. مفاهیم و کدهای اصلی به دست آمده از کدهای فرعی

تم اصلی(شاخص)	تم فرعی
کیفیت کنترل‌های داخلی	ایجادسوابق عملکرد کنترل‌های داخلی
	تدوین خط مشی و رویه‌های مناسب برای کنترل‌های داخلی
	رویکرد سیستماتیک مدیران به کنترل‌های داخلی

منبع: یافته‌های پژوهش

روایی و با قرار دادن آن‌ها در جریان مسیر پژوهش بهطوری که بر چگونگی پاسخگویی آن‌ها تأثیر نگذارد، زمینه افزایش روایی داخلی فراهم شد. به این منظور پس از انجام هر مصاحبه‌گوی به دست آمده تا آن مرحله، به مصاحبه‌شوندگان ارائه شد و مصاحبه‌شوندگان نکاتی را که نسبت به الگو داشتند، طرح موضوع کردند. این کار پس از انجام هر مصاحبه انجام شد تا مصاحبه خالی از هرگونه پیش‌فرض و جهت‌گیری انجام شود. افزون بر این بهمنظور افزایش پایایی این بخش ضمن استفاده از روش دو کدگذار، فرایندهای ساختاری‌افتہ‌ای از مصاحبه‌های همگرا، تلاش شد تا سازمان دهی فرآیندهای ساختاری‌افتہ برای ثبت، نوشتمن و تفسیر داده‌های بدست آمده نیز فراهم شود. پایایی بین دو کدگذار برای مصاحبه‌های انجام گرفته در پژوهش برابر ۸۱٪ است و می‌توان ادعا کرد که میزان پایایی تحلیل مصاحبه کنونی مناسب است. در بخش کمی، از خبرگان بخش کیفی با روش نمونه گیری هدفمند استفاده شد که با روش مدلسازی ساختاری تفسیری آشنایی داشتند و تعداد آنها نیز ۱۶ نفر بود. برای تحلیل داده‌ها در بخش مدلسازی با روش ISM از نرم‌افزار ISM متناسب استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

با توجه به اینکه هدف پژوهش حاضر توصیف پدیده بطالت اجتماعی به مشروحترین شکل ممکن در قالب یک الگوی بومی است، بنابراین از معیاری به نام اشباع نظری برای تعیین نقطه پایان بخش کیفی استفاده می‌شود، به عبارت بهتر در این وضعیت داده جدیدی که به پژوهش وارد می‌شود اطلاعات موجود در مورد بطالت اجتماعی را تغییر نمی‌دهد. در گام اول تحلیل محتوا، پس از کدگذاری داده‌های حاصل از مصاحبه ۱۵۶ کدگذاری اولیه برگرفته از مصاحبه‌های میدانی به تعدادی از کدگذاری اولیه برگرفته از مصاحبه‌های میدانی به عنوان نمونه در جدول یک ارائه شده است.

جدول ۱. کدگذاری اولیه برگرفته از مصاحبه‌های میدانی

ردیف	کدگذاری اولیه
۱	نحوه پاسخگویی به کشف خططاها در گذشته و ثبت آنها در شرکت
۲	استفاده مدیران از رویکرد مشارکتی، در تدوین خط مشی و رویه‌های کنترل‌های داخلی
۳	توجه جدی مدیران به تفکر سیستمی به کنترل‌های داخلی
۴	تئیه گزارش‌های دوره ای از نحوه برخورد با اشتباها و تخلفات در دوره های قبلی
۵	تعیین اهداف کوتاه مدت برای کنترل‌های داخلی در شرکت به کارگیری تحلیل ساختاری در طراحی و انجام کنترل‌های داخلی در شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی
۶	بررسی و ثبت فعالیت‌های کنترل‌های داخلی در دوره های گذشته
۷	مشروعيت بخشیدن به خط مشی کنترل‌های داخلی توسط مدیران

عنوان متغیر	کد	عنوان متغیر	کد
افشاری داوطلبانه گردش مالی	۲۱	به کارگیری استانداردهای حسابداری	۱۰
		شفافیت در جریان وجود نقد	۱۱

منبع: یافته‌های پژوهش

اکنون در بخش کمی پژوهش، با استفاده از روش ISM مدل‌سازی ساختاری تفسیری (ISM) و با کمک نرم‌افزار متلب سطوح و تأثیرگذاری و تأثیرپذیری عوامل ارزیابی می‌شوند. در گام اول ماتریس خودتعاملی ساختاری پژوهش را با استفاده از نظر پاسخ‌دهندگان که خبرگان بخش کمی پژوهش هستند تشکیل می‌شود. برای تشکیل ماتریس خودتعاملی ساختاری خبرگان معیارها را به صورت زوجی با یکدیگر در نظر گرفته و بر اساس طیف V: عامل سطر ۱ باعث محقق شدن عامل ستون ۰ می‌شود. A: عامل ستون ۱ باعث محقق شدن عامل سطر ۰ می‌شود. X: هر دو عامل سطر و ستون باعث محقق شدن یکدیگر می‌شوند (عامل ۰ و زرابطه دوطرفه دارند) و O: بین عامل سطر و ستون هیچ ارتباطی وجود ندارد به مقایسات زوجی پاسخ می‌دهند. ماتریس خودتعاملی در جدول پنج آورده شده است.

در واقع ۲۱ کد اصلی از بخش کیفی به شرح جدول چهار در زیر استخراج شد که مبنای بخش کمی برای مدل‌سازی قرار می‌گیرد.

جدول ۴. شاخص‌های استخراج شده بخش کیفی پژوهش

عنوان متغیر	کد	عنوان متغیر	کد
شفافیت نرخ بازده دارایی‌ها و بازگشت سرمایه دارایی‌ها	۱۲	کیفیت اطلاعات	۱
حاشیه فروش	۱۳	اعتبار اطلاعات	۲
به کارگیری فناوری اطلاعات و نرم‌افزارهای پیشرفته مالی و حسابداری	۱۴	افشاری اطلاعات مرتبط به پرداخت‌های هیئت مدیره	۳
آموزش شفافسازی گزارشگری مالی	۱۵	تعیین محدودیت‌های مالی	۴
همسوی گزارشگری مالی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری	۱۶	وضعیت سودآوری واقعی	۵
افشاری اطلاعات مرتبط به پرداخت‌های هیئت مدیره	۱۷	سلط مالکیت و تسلط دولت	۶
مستندسازی اهرم‌های مالی	۱۸	کیفیت کنترل‌های داخلی	۷
یکپارچگی گزارشگری مالی	۱۹	سیستم‌های اطلاعات حسابداری به روز	۸
کیفیت حسابرسی مستقل	۲۰	افشاری میزان دارایی‌های ثابت	۹

جدول ۵. ماتریس خود تعاملی ساختاری (SSIM)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	V	X	V	V	A	X	V	A	A	O	V	V	V	X	A	X	X	X	V	A	
2	X	V	V	O	V	V	A	A	O	O	V	A	V	A	A	A	X	V	V	A	
3	A	V	V	X	A	A	A	V	A	A	A	A	A	A	A	V	A	V	V	A	
4	V	A	X	A	V	V	V	O	A	V	A	A	A	V	A	V	A	V	V	A	
5	A	A	A	A	V	V	O	V	V	A	A	A	A	V	A	V	A	V	V	V	
6	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	A	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
7					X	V	A	V	V	A	V	A	A	A	A	A	X	V	V	A	
8					V	V	V	V	V	A	V	A	V	V	V	V	V	V	V	V	
9					V	A	V	V	A	A	A	A	A	A	A	A	V	V	V	A	
10						V	V	A	V	A	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
11						V	A	V	A	V	A	A	A	A	A	A	V	V	V	V	
12							A	V	A	A	A	A	A	A	A	A	V	A			
13							V	A	V	A	V	V	V	V	V	V	V	V	A		
14								A	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		
15									V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		
16										A	V	V	V	V	V	V	V	V	V		
17											V	V	V	V	V	V	O				
18											V	V	V	V	V	V	A				
19												V	V	V	V	V	V	V	V		
20													V	V	V	V	V	V	V		
21														V	V	V	V	V	V		

منبع: یافته‌های پژوهش

جدول شش آورده شده است. تمام درایه‌هایی که در این جدول 1^* هستند در ماتریس اولیه مقدار صفر داشته‌اند.

سپس بر اساس جدول پنج ماتریس دستیابی اولیه بر اساس اعداد صفر و یک تشکیل و سپس روابط ایجاد شده و ماتریس دستیابی نهایی تشکیل می‌شود که در

جدول ۶. ماتریس دستیابی نهایی

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	قدرت نفوذ
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱*	۲۱
۲	۱*	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱*	۲۱
۳	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۲۱
۴	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱	۰	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۲۰
۵	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱۹
۶	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۲۱
۷	۱	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱*	۲۱
۸	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲۰
۹	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۰	۱*	۱*	۱	۱	۱*	۲۰
۱۰	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۲۱
۱۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۱*	۰	۱*	۰	۱	۱	۱*	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱۶
۱۲	۱*	۱*	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۱*	۰	۱*	۱	۰	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱۶
۱۳	۱*	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱*	۱	۱	۱	۱*	۲۰	
۱۴	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲۰
۱۵	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲۱
۱۶	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱*	۲۱
۱۷	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۰	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۲۰
۱۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۰	۱*	۱	۱	۱	۱*	۲۰
۱۹	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱۸
۲۰	۱*	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۱*	۰	۱*	۰	۰	۱*	۱*	۰	۰	۱*	۰	۱*	۰	۱	۱	۱۲
۲۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱*	۱	۲۱
	میزان وابستگی	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۰	۱۹	۱۶	۲۱	۱۸	۲۱	۱۶	۱۹	۲۱	۲۰	۱۴	۱۹	۲۰	۲۱	۲۰	۲۱	۲۱

منبع: یافته‌های پژوهش

معیارها سطح بندی می‌شوند که در جدول ۷ آورده شده

سپس از روی ماتریس دستیابی نهایی، بر اساس گام
چهارم، مجموعه دستیابی و پیش نیاز استخراج شده و
است.

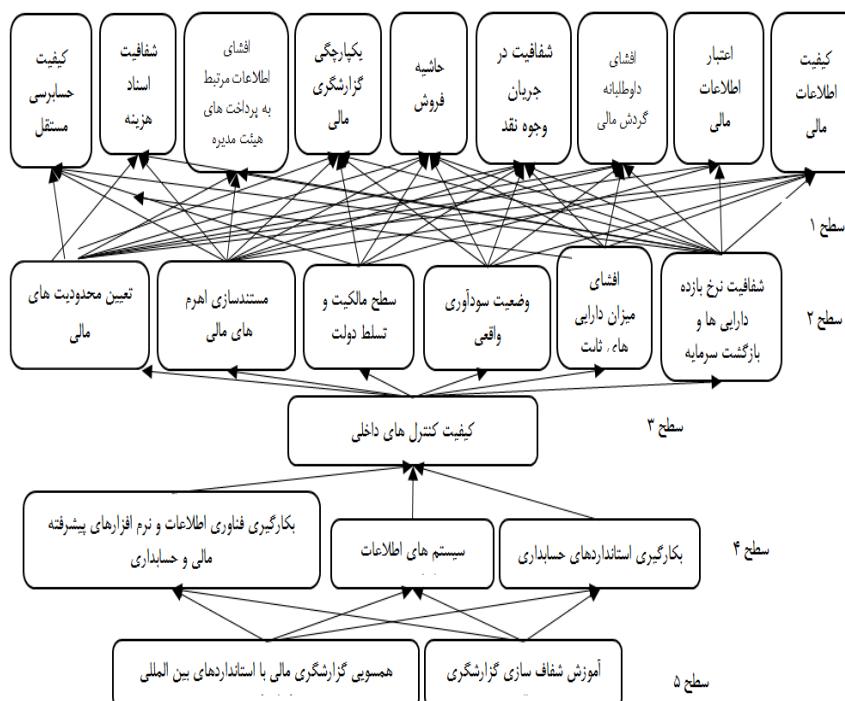
جدول ۷. جدول تعیین سطوح شاخص‌ها

سطح	اشتراک	وروودی	خروجی	ردیف
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	۱
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	۲
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	۳
۲	-۱۴-۱۳-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶	-۱۴-۱۳-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۴
۴	-۱۶-۱۴-۱۳-۱۲-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶	۵
۵	-۱۵-۱۴-۱۳-۱۲-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۸-۱۶	-۱۵-۱۴-۱۳-۱۲-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۸-۱۶	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۶
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۷
۴	-۱۶-۱۴-۱۳-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷	-۱۵-۱۴-۱۳-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۸
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۵-۱۴	۹
۴	-۱۶-۱۵-۱۳-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۸-۱۷	-۱۶-۱۵-۱۳-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۸-۱۷	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۱۰
۳	-۱۷-۱۶-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۸-۱۸	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۷-۱۶-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸	۱۱
۱	-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴-۱۲-۱۱-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۹	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴-۱۲-۱۱-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۹	۱۲
۲	-۱۴-۱۳-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶	-۱۴-۱۳-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۱۳
۲	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	۱۴
۵	-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴-۱۰-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹	-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴-۱۰-۹-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۱۵
۲	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۱۶
۲	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	۱۷
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۵-۱۴	۱۸
۲	-۱۶-۱۵-۱۴-۱۳-۱۲-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۶-۱۵-۱۴-۱۳-۱۲-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	۱۹
۱	۲۱-۲-۱۸-۱۶-۱۳-۱۲-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	۲۱-۲-۱۸-۱۶-۱۳-۱۲-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱	۲۰
۱	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵	-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱ ۲۱-۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۴	۲۱

منبع: یافته‌های پژوهش

می‌شود. این مدل از پنج سطح تشکیل شده است. که سطح اول آن تاثیرپذیرترین سطح و سطح پنجم آن تأثیرگذارترین سطح است.

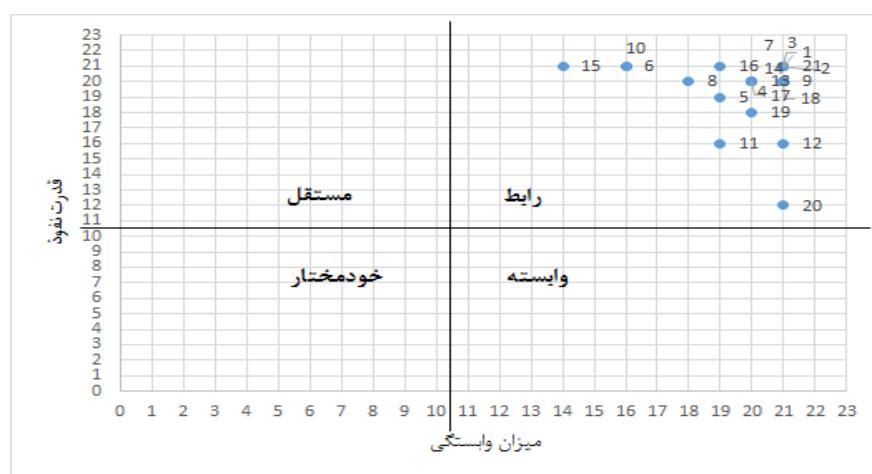
پس از مشخص شدن سطوح هریک از شاخص‌ها و با در نظر گرفتن ماتریس دستیابی نهایی، مدل ساختاری تفسیری ترسیم می‌شود. مدل نهایی در شکل یک مشاهده

شکل ۱. مدل سنجش پاداش مدیران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی

عبارتی تاثیرگذاری و تاثیرپذیری این معیارها بسیار بالاست و هر تغییر کوچکی بر روی این متغیرها باعث تغییرات اساسی در سیستم می‌شود.

با استفاده از تحلیل میک-مک مولفه‌های مدل پژوهش را می‌توان از لحاظ قدرت نفوذ و وابستگی به صورت شکل دو نشان داد. بر این اساس تمامی معیارها از نوع رابط هستند و این متغیرها از وابستگی بالا و قدرت هدایت بالا برخوردارند. به

شکل ۲. ماتریس قدرت نفوذ-وابستگی

مرتبه با ماهیت درونی افشای گزارش‌های مالی شرکت می‌تواند با فراهم کردن اطلاعات مفید، شفافیت عملکرد مالی و عملیاتی شرکت را افزایش دهد تا استفاده‌کنندگان درون سازمانی و برون‌سازمانی در تصمیمات خود از آن بهره‌مند شوند. همچنین همسویی گزارشگری مالی با استانداردهای مالی بین‌المللی در راستای استانداردهای حسابداری و استانداردهای گزارشگری مالی مرتبه با این موضوع سیار دارای اهمیت است. چراکه در جوامع مردم‌سالار دسترسی به اطلاعات شفاف مالی یکی از حقوق اصلی افراد به شمار می‌رود و تقویت شفافیت اطلاعات با استانداردهای مالی بین‌المللی بسیار مؤثر است. بنابراین پیشنهاد می‌شود پیگیری و استقرار استاندارد بین‌المللی همانند استاندارد شماره ۱۷ در دستور کار مدیران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران قرار گیرد. استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷، سازمان‌ها را ملزم کرده است که برای اطمینان از راهبری اطلاعات سازمانی، نسبت به شفافیت در کل زنجیره گزارشگری، سیستم‌های مناسب را طراحی کند. مدل این پژوهش نشان می‌دهد که جهت‌گیری متغیرها و شاخص‌های مدل که از سطح پنجم شروع می‌شود سرانجام به سطح یک همانند شفافیت اطلاعات، اعتبار اطلاعات، افشای داوطلبانه و می‌شود. البته مدل این پژوهش گویای این واقعیت است که در این بین نباید از عواملی همانند کیفیت کنترل‌های داخلی، فن‌آوری اطلاعات و نرم‌افزارهای پیشرفت‌ه مالی و حسابداری و... غفلت کرد. پس پیشنهاد می‌شود در راستای سنجش پاداش مدیران بر مبنای شفافیت گزارشگری مالی به ۲۱ متغیر شناسایی شده و ساختار مدل پژوهش توجه شود. با توجه به اینکه شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران شرکتی دولتی است و از طرفی، مهم‌ترین اهداف دولت‌ها رسیدن به رشد اقتصادی و فراهم کردن خدمات عمومی و تحقق عدالت اجتماعی است در راستای تحقق این اهداف می‌بایست شفافیت گزارشگری مالی در شرکت‌های دولتی مشخص شود. بنابراین، سنجش پاداش مدیران شرکت‌های دولتی می‌بایست بر اساس متغیرهای موجود در ساختار مدل پژوهش باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود برای تقویت کیفیت کنترل‌های داخلی از افزایش انگیزش و همچنین، برقراری ارتباط بین اهداف شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران و عملکرد مدیران مشخص شود. بدین منظور بهتر است تمامی تراکنش‌های انجام شده دارای مجوز بوده و تایید شده باشند و از اینکه هیچ ورودی مفقودی در سوابق وجود ندارد اطمینان پیدا کنند. همچنین می‌بایست، دقت زیاد در وارد شدن موفق و صحیح تراکنش‌ها انجام گیرد و از قانونی بودن ماهیت معاملات اطمینان حاصل شود.

بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادها

این پژوهش باهدف طراحی مدل سنجش پاداش مدیران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران با رویکرد شفافیت گزارشگری مالی به انجام رسید. مدلی پنج سطحی حاصل شد و همان‌طور که مدل نشان می‌دهد تأثیرگذارترین شاخص در سنجش پاداش مدیران شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران آموزش شفافسازی گزارشگری مالی و همسویی گزارشگری مالی با استانداردهای مالی بین‌المللی است. شفافیت گزارشگری مالی یعنی گزارش‌های مالی شرکت را به شیوه‌ای که برای استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی قابل درک باشند، ارائه کند. شفافیت هم در اجرای عملیات از قبیل دستورالعمل‌های انجام وظایف و ارائه خدمات و هم در ارتباط با موضوع گزارشگری مالی موردن‌توجه است. آنچه که پژوهش حاضر را از پژوهش‌های مشابه داخلی و خارجی تمایز می‌سازد اینکه، پژوهش حاضر از رویکرد آمیخته (کیفی-کمی) بهره برده است که از اعتبار مطلوبی بخوردار است. در حالیکه پژوهش‌های پیشین اکثر، یا از رویکرد کیفی و یا صرفاً از رویکرد کمی استفاده کرده‌اند. افزون براین، پژوهش حاضر در بخش کمی با روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری استفاده کرده است. ساختاری بدین معنا که مدل پژوهش دارای ساختار است و تفسیری بدین منظور که از نظر خبرگان بهره گرفته شده است. محمدپور و همکاران (۱۴۰۲) الگوی پاداش مناسب کارکنان در سازمان‌ها را ارائه کردند. در این پژوهش برای تحلیل داده‌ها از روش کیفی استفاده شده در حالیکه پژوهش حاضر از داده‌های کیفی و کمی بهره برده و با توجه به آمیخته بودن داده‌ها بدون شک اعتبار بیشتری دارد. در پژوهش مویدحمدی‌یزدی و همکاران (۱۴۰۱) رابطه تجربه خارجی و پاداش مدیریت با نقش تعديل کننده اندازه شرکت تنها به آزمون فرضیه‌ها بسته شده است و الگو یا مدلی تدوین نشده است در حالیکه در پژوهش حاضر افزون بر اینکه هیچ فرضیه‌ای تدوین نشده و نگاهی جامع ارائه شده است الگویی نیز با بهره گرفتن از نظر خبرگان تدوین شده است. کرمی و جباری (۱۳۹۷) در پژوهش خود مدلی کیفی برای تعیین پاداش حیات مدیره شرکت‌های ایرانی تدوین کرده‌اند. در حالی که پژوهش حاضر مدلی سلسله مراتبی ارائه کرده است که می‌تواند تأثیرگذارترین و تأثیرپذیرترین متغیرها را نیز نشان دهد. پژوهش حاضر بر آن است تا نگاهی جامع به سنجش پاداش مدیران از منظر شفافیت گزارشگری مالی داشته باشد و تنها به بررسی تأثیر یک یا چند عامل خاص و یا روابط با متغیرهای دیگر بسته نکرده است. اما، پژوهش حاضر در راستای تدوین مدل حرکت کرده است. توجه به آموزش‌های

References

- Ahmadpour, Ahmad and Hajiha, Zohreh and Chenaribouket, Hassan, (2019), Disclosure Quality and Management Rewards, *Empirical Accounting Research*, No. 33. 133-154. (In Pearsian).
- Aggarwal, R; Erel, I; Kyaw, NyoNyo Aung. (2019). International Variations in Transparency and Capital Structure: Evidence from European Firms. *Journal of International Financial Management and Accounting*, Vol. 20, 132-149pp.
- Aguir, I; Burns, N; Mansi, S. A; & Wald, J. K. (2014). Liability protection, director compensation, and incentives. *Journal of Financial Intermediation*, 23, 570–589.
- Akhgar, Mohammad Omid, Karami, Afshar, (2019), Studying the Effect of Company Characteristics on the Quality of Financial Reporting of Companies Listed on the Tehran Stock Exchange, *Journal of Accounting Studies*, Volume 6, Issue 2, 12-39. (In Pearsian).
- Biddle, G; Hilary, G; Verdi, R; (2021). How does financial reporting quality relate to Investment efficiency? *Journal of Accounting and Economics* 48, 112–131.
- Bloomfield, R. (2021). The “incomplete revelation hypothesis” and financial reporting. *Accounting Horizons* 16: 233–243.
- Chen, C; Gores, T. and Nasev, J. (2015). Managerial Overconfidence and Cost Stickiness. <http://ssrn.com/abstract=2208622>.
- Chien, C.Y; Hsu, C. S. (2019). The Role of Corporate Governance in Related Party Transactions, *National Yunlin University*.
- Fama, Eugene F. (2020). “Agency Problems and Theory of Firm”, *Journal of Political Economy*, Vol.21, pp. 228-307.
- Gordan, E. And Henry, E. (2023). Related Party Transactions and Earnings Management. Rutgers University. Retrieved from <http://papers.ssrn.com>.
- Jensen, M. C; & Meckling, W. H. (2021). Theory of the firm: Managerial Behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of financial economics*, 3 (4), 305-360.
- Javadi, Navid and Fattahi, Sirous, (2019), Investigating the effect of managers' bonuses on the capital structure and financial performance of companies listed on the Tehran Stock Exchange, *Financial Knowledge of Securities Analysis (Financial Studies)*, No. 14. 65-43. (In Pearsian).
- Karami, Gholamreza and Jabbari, Hassan, (1397), Developing a model for determining the lifetime bonus of Iranian companies' directors, *Empirical Accounting Research*, No. 30, 127-153. (In Pearsian).
- Lambert, R. and D. Larker. (2022). “An Analysis of The Use of Accounting and Market Measure of Performance in Executive Compensation contracts”, *Journal of Accounting Research*, No. 25, pp. 85-125.
- Murid Ahmadi Yazdi, Zahra, Nader Naqshbandi and Nasrin Sabet Rezaian, (2012), The relationship between foreign experience and management bonuses with the moderating role of company size, *Journal of Contemporary Research in Management and Accounting Sciences*, Year 4, No. 8, 62-75. (In Pearsian).
- Moradi, Zaheer, Soleymanpour, Sedigh and Javanmard, Hadith, (2022), Studying the effect of taxation, CEO bonus mechanism and company characteristics on transactions with related parties in companies listed on the Tehran Stock Exchange, *Journal of Accounting and Management Perspective*, No. 41, 1-12. (In Pearsian).
- Osma. B. C. and Belen, G. A. (2020). “The Effect of the Board Composition and its Monitoring Committees on Earnings Management: evidence from Spain”, *Corporate Governance: An International Review*, vol. 15, issue 6, pp. 1413-1428.
- Sajjadi, Hossein and Zarezadeh Mehrizi, Mohammad Sadegh, (2014), Studying the Relationship between Managers' Reward Plans and Economic Criteria for Performance Evaluation in Companies Listed on the Tehran Stock Exchange, *Journal of Financial Accounting Research*, Volume 4, Issue 2. 114-92. (In Pearsian).
- Sharafae, Zahra, Tamrabi, Ali and Maravani, Neema, (2016), Investigating the effect of paying bonuses to managers and paying managers' liability insurance on investment in research and development of companies, *Financial Knowledge of Securities Analysis*, No. 10. 72-59. (In Pearsian).
- Tsao, S. M; Lin, C. H; & Chen, V. Y. S. (2022). Family ownership as a moderator between R&D investments and CEO compensation. *Journal of Business Research*, 68, 599–606.
- Yuan, R; & Wen, W. (2022). Managerial foreign experience and corporate innovation. *Journal of Corporate Finance*, 48, 752-770.